

2. มีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองในทางการเมืองมากขึ้น เช่น เข้าร่วมประชุมในหมู่บ้านทุกครั้ง ไม่เคยขาดการประชุม

3. รู้จักการให้อภัยกัน ลดการขัดแย้งด้านการเมือง

1.5 การพัฒนาด้านการช่วยโฆษณาหาเสียง

จากการสังเกตการณ์หลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการช่วยโฆษณาหาเสียง กับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยมีข้อสังเกต ดังนี้

1. ตื่นตัวอยู่เสมอ

2. มีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้นและพยายามที่จะนำประชาธิปไตยไปให้ถึงเป้าหมาย

3. ให้กำลังใจและมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รู้จักการให้อภัย

1.6 การพัฒนาด้านอิทธิพลของหัวหน้าหรือผู้มีบุญคุณ

จากการสังเกตการณ์หลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านอิทธิพลของหัวหน้าหรือผู้มีบุญคุณ กับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยมีข้อสังเกต ดังนี้

1. เกิดพฤติกรรมการแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะเรื่องต่าง ๆ ในที่ประชุม

2. เข้าใจในการทำกิจกรรม ร่วมกับคนอื่น ๆ

3. ขอมรับตนเองและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เคยพึงพิงในระบอบประชาธิปไตย ไปสู่การพึ่งพาตนเอง และไปสู่การพึ่งพาซึ่งกันและกัน เพื่อเป้าหมายคือประชาธิปไตย

1.7 การพัฒนาด้านความเลื่อมใสในพรรคการเมือง

จากการสังเกตการณ์หลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านความเลื่อมใสในพรรคการเมือง กับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยมีข้อสังเกต ดังนี้

1. เข้าใจในระบบพรรคการเมืองมากขึ้น และเสนอแนะเรื่องต่าง ๆ ในที่ประชุม

2. เข้าใจในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเมืองร่วมกับคนอื่น ๆ

3. เกิดความคิดเห็นที่เป็นของตนเองด้านการเมือง ขอมรับตนเองและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เคยพึงพิง ไปสู่การพึ่งพาตนเอง และการตัดสินใจในระบอบประชาธิปไตยได้ด้วยตนเอง

2. ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรรูปแบบการ
 พัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำแนกตามระยะเวลา ดังแสดงในตารางที่ 11
 ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วม
 ทางการเมือง ของประชาชน จำแนกตามระยะเวลา

ตัวแปรตาม	GROUP	Mean	Std. Deviation
ด้านศรัทธาในตัวนักการเมือง	ก่อนทดลอง	3.2865	0.43092
	หลังทดลอง	4.4256	0.34662
ด้านความเลื่อมใสในพรรคการเมือง	ก่อนทดลอง	3.3444	0.52175
	หลังทดลอง	4.4576	0.45868
ด้านการเป็นสมาชิกองค์กร	ก่อนทดลอง	3.2311	0.79775
	หลังทดลอง	4.4895	0.78076
ด้านความการช่วยโฆษณาหาเสียง	ก่อนทดลอง	3.2208	0.64360
	หลังทดลอง	3.5106	0.60816
ด้านหวัะแนนหรือผู้มีบุญคุณ	ก่อนทดลอง	2.4331	0.57398
	หลังทดลอง	3.3526	0.57538
ด้านสิ่งของแลกเปลี่ยน	ก่อนทดลอง	3.3144	0.56989
	หลังทดลอง	4.6775	0.83060
ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง	ก่อนทดลอง	3.3119	0.32481
	หลังทดลอง	3.4504	0.56502

ผลการเปรียบเทียบคะแนนตัวแปรก่อนและหลังการดำเนินการในทุกตัวแปรตาม
 รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แบบ Multivariate Test ดังแสดง
 ในตาราง ที่ 12

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบคะแนนตัวแปรก่อนและหลังการดำเนินการในทุกตัวแปรตามรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แบบ Multivariate Test

Effect (สถิติทดสอบ)		Value	F	Hypothesis df	Sig.
Between Subjects Intercept	Pillai's Trace	0.153	16.318	7.000	.000 *
	Wilks' Lambda	0.847	16.318	7.000	.000 *
	Hotelling's Trace	0.181	16.318	7.000	.000 *
	Roy's Largest Root	0.181	16.318	7.000	.000 *
Within Subjects Y	Pillai's Trace	0.380	55.165	7.000	.000 *
	Wilks' Lambda	0.620	55.165	7.000	.000 *
	Hotelling's Trace	0.612	55.165	7.000	.000 *
	Roy's Largest Root	0.612	55.165	7.000	.000 *

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ค่าสถิติ Repeated Measures MANOVA การเปรียบเทียบโดยการทดสอบ Multivariate จากพิจารณาระยะเวลาก่อนและหลังการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยใช้การวัดด้วยวิธี Pillai's Trace, Wilks' Lambda, Hotelling's Trace, และ Roy's Largest Root พบว่า มีค่า Significant ที่ระดับ .000 เท่ากัน แสดงว่า คะแนนการทดสอบก่อนและหลังการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าคะแนนหลังการดำเนินงานสูงกว่าก่อนการดำเนินงาน ซึ่งสรุปตามสมมติฐานได้ว่าการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน หลังจากได้ดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทั้งนี้ผู้วิจัยยังได้ทำการทดสอบแบบ Univariate Tests เพื่อเปรียบเทียบแต่ละตัวแปรต่อไป ดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบคะแนนตัวแปรก่อนและหลังการดำเนินการ ที่ละตัวแปร ตามรูปแบบ
การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แบบ Univariate Tests

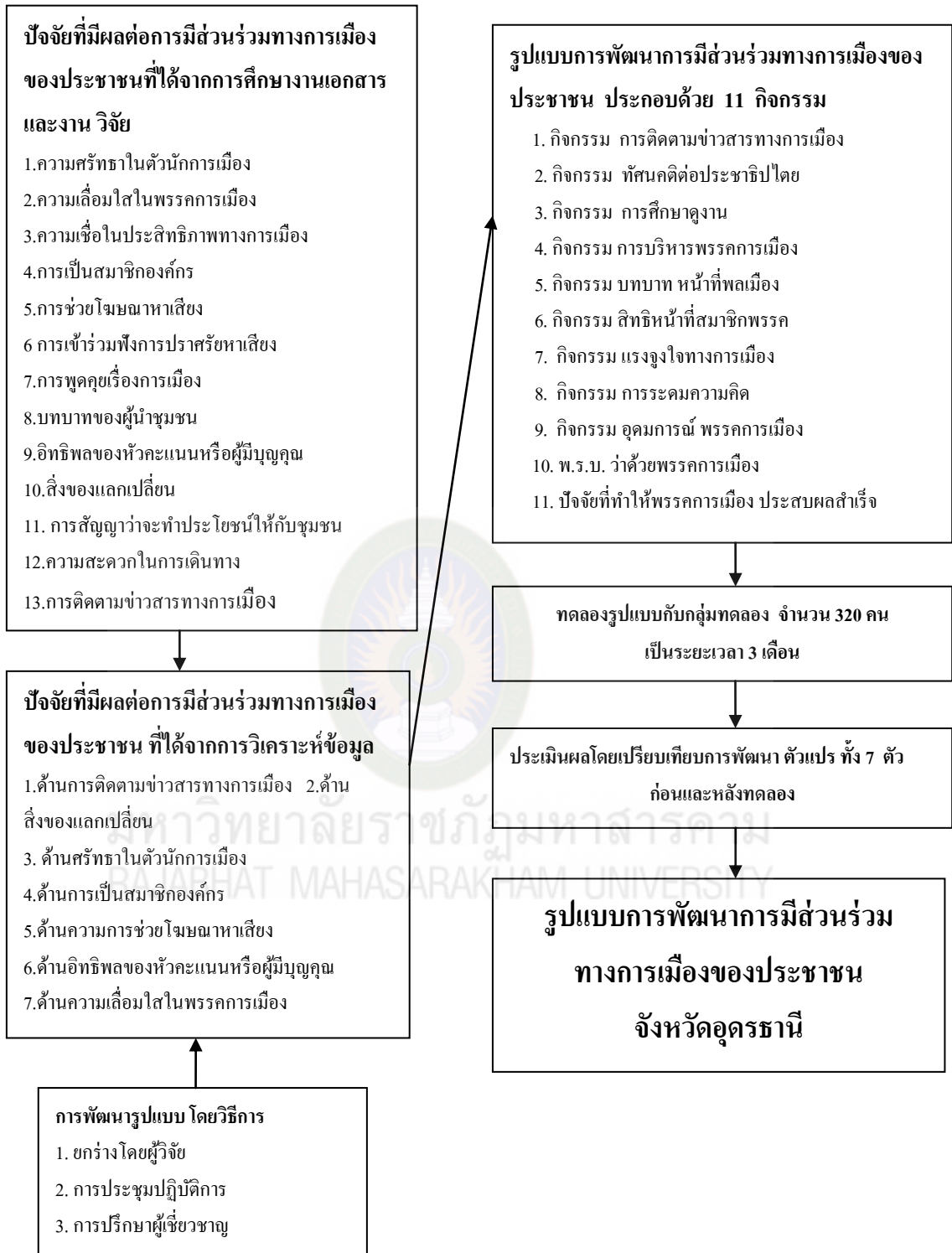
แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การวัด	ด้านศรัทธาในตัวนักการเมือง	1.643	1	1.643	11.382*	.001
	ด้านความเลื่อมใสในพรรคการเมือง	1.729	1	1.729	7.164*	.008
	ด้านการเป็นสมาชิกองค์กร	3.720	1	3.720	6.749*	.010
	ด้านความการช่วยโฆษณาหาเสียง	8.885	1	8.885	23.650*	.000
	ด้านหวัคະແນนหรือผู้มีบุญคุณ	1.942	1	1.942	5.994*	.015
	ด้านสิ่งของแลกเปลี่ยน	11.439	1	11.439	25.322*	.000
	ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง	0.956	1	0.956	5.077*	.025

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทดสอบแบบ Multivariate Tests พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบ Univariate Tests เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างที่ละตัวแปร พบว่า ด้านศรัทธาในตัวนักการเมือง มีค่า Significant ที่ระดับ .001 ด้านความเลื่อมใสในพรรคการเมือง มีค่า Significant ที่ระดับ .008 ด้านการเป็นสมาชิกองค์กร มีค่า Significant ที่ระดับ .010 ด้านความการช่วยโฆษณาหาเสียง มีค่า Significant ที่ระดับ .000 ด้านหวัคະແນนหรือผู้มีบุญคุณ มีค่า Significant ที่ระดับ .015 ด้านสิ่งของแลกเปลี่ยนมีค่า Significant ที่ระดับ .000 และด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง มีค่า Significant ที่ระดับ .025 ซึ่งแสดงว่า การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ทั้ง 7 ด้าน ก่อนและหลังการดำเนินการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลองมีการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ดีขึ้นกว่าก่อนทดลอง

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า ในการวิจัยระยะที่ 1 ตัวแปรที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ ที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และการวิจัย มี 13 ตัวแปร เมื่อเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Multiple Linear Regression(Stepwise) เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน ซึ่งมีค่าสถิติเป็นไปตามเกณฑ์ดัชนีความกลมกลืนของตัวแบบ พบว่า มีตัวแปรพยากรณ์ 7 ตัว ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 ได้แก่ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ด้านสิ่งของแลกเปลี่ยน ด้านศรัทธาในตัวนักการเมือง ด้านการเป็นสมาชิกองค์กร ด้านความการช่วยโหม้ณาหาเสียง ด้านอิทธิพลของหวัคะแนนหรือผู้มีบุญคุณ และด้านความเลื่อมใสในพรรคการเมือง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และต่อมาในระยะ ที่ 2 ผู้วิจัยได้นำผลจากระยะที่ 1 มาสร้างรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยผู้วิจัยจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้ที่เกี่ยวข้อง ำได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ได้รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำนวน 7 ด้าน 11 กิจกรรม ได้แก่ 1) การระดมความคิด 2) บทบาทหน้าที่พลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย 3) การสร้างทัศนคติหรือเจตคติ ต่อประชาธิปไตย 4) การติดตามข่าวสารทางการเมือง 5) พระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องพรรคการเมือง 6) พรรคการเมือง ว่าด้วยวิธีการ สิทธิและหน้าที่ 7) สิทธิหน้าที่สมาชิกพรรค 8) อุดมการณ์หลักการ และวิธีการพรรคการเมือง เกี่ยวข้องกับสมาชิก 9) การบริหารพรรคการเมือง 10) แรงจูงใจในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง และ 11) การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญด้านพรรคการเมือง จากนั้นในระยะที่ 3 ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ทั้ง 7 ปัจจัย 11 กิจกรรม ไปทดลองดำเนินการตามรูปแบบที่ได้ในระยะที่ 2 และกำหนดให้มีการประเมินผลก่อนและหลังการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน พบว่า หลังการทดลองมีการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้ดีขึ้น ก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 อันนำมาซึ่งผลการวิจัยระยะที่ 3 ซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังแผนภาพที่ 10

แผนภาพที่ 10 กระบวนการดำเนินการวิจัยรูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน